

8.4.2024

Kaupunginmuseon lausunto Vuosaarentie 10 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2023-010932 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vuosaarentie 10 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee yhdistettyjen liike- ja asuinkerrostalojen korttelialuetta, joka sijaitsee osana Keski-Vuosaaren vanhinta kerrostalokokonaisuutta. Tavoitteena on mahdollistaa arvokasta korttelikokonaisuutta kunnioittava täydennysrakentaminen Vuosaarentien ja Punakiventien kulmaan, olemassa olevan lamellikerrostalon yhteyteen. Kaavaratkaisu tehdään Helsingin yleiskaava 2016:ssa esitetyn raideliikenteen solmukohtan palvelujen ja sen ääreen sijoittuvan asumisen mahdollistamiseksi. Suunnittelualan eteläpuolella sijaitsee Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteisiin kuuluva keskusta-alue. Suunnittelualue rajautuu Vuosaarentieltä alkaen valmisteilla olevaan, Vuotalon ja entisen Tehtaanpuiston yhteiskoulun tonteista koostuvaan Kulttuurikorttelin asemakaavan muutosalueeseen. Kaavaratkaisun tavoitteena on vahvistaa Keski-Vuosaaren eteläosan toiminnallista ja kaupunkikuvalista liittymistä keskusta-alueeseen. Suunnitelmasta on kaksi alustavaa luonnosvaihtoehtoa, joissa ympäristön rakennusten korkeuksia mukailleva, 4-8-kerroksinen asuinkerrostalo sijoittuu Vuosaarentien ja Punakiventien risteykseen.

Suunnittelualue sijoittuu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Tontilla sijaitsee nykyisin arkkitehtien Viljo Revellin ja Heikki Castrénin suunnittelema 8-kerroksinen maamerkkimäinen asuinkerrostalo Säästöpoiju ja korttelikokonaisuuden kaupunkikuvan kannalta merkittävä betonikansirakennelma sekä puutarha-arkkitehti Katri Luostarisen istutussuunnitelmaa mukaileva piha-alue.

Tontti on osa ”Revellin saareksi” kutsuttua 1960-luvun ihanteita erityisen hyvin kuvastavaa aluetta, joka koostuu lamellikerrostalon ja ikonisen betonikannen lisäksi tornitalojen sarjasta (Säästömasto), sekä rivitaloalueesta (Säästökeula) Katri Luostarisen suunnitteleminen piha-alueineen. Alueen keskelle jäävä metsäinen kallioalue ja avokallioleikkaukset muodostavat selustan rakennetulle kokonaisuudelle

8.4.2024

Alueen valmisteluaineistossa käydään läpi Vuosaaren historiaa ja alueen arvoja, sekä viitesuunnitelmavaihtoehtoja "Tetris" ja "Maya". Vuosaaren kulttuuriympäriarvo sekä Säästöpoijun arkkitehtoninen ja maamerkkimäinen arvo on valmisteluaineistossa yleisellä tasolla tunnistettu, mutta yksityiskohtaisempaa tarkastelua ei ole tehty. Tontin kulma on pitkälti hahmotettu täytettävänä tilana, ja varsinkin Tetris-vaihtoehto ei ainoastaan nimellään alleviivaa tätä lähestymistapaa.

Kuten Keski-Vuosaaren maisema- ja kaupunkikuvallisessa selvityksessä todetaan; "Metsäkaupungin eräs tärkeä ominaispiirre on kaupunkirakenteen väljyys. Keski-Vuosaaren suurkortteleille tyypillistä on puoliavoin, liukuva tilarakenne. Keski-Vuosaaren väljästi rakennetut suurkorttelit tulee säilyttää alkuperäisen rakenteen mukaisina. Korttelirakenteessa ei yleensä ottaen löydy tilaa täydennysrakentamiselle, sillä ne suunniteltu ja toteutettu kokonaisuuksina". Tämän johdosta lisärakentaminen tulee aina tutkia tapauskohtaisesti ja toteuttaa olemassa olevan kaupunkirakenteen ja alueen arkkitehtonisten arvojen ehdoilla, eli kuten yleiskaavan kulttuuriympäristöselvityksessä todetaan "räätelöiden".

Tässä tapauksessa tulee selvittää ja tutkia miten mm. Säästöpoijun maamerkkimäinen luonne säilyy, ja miten ikonisen kansirakenteen horisontaalista suurmuotoa voitaisiin täydennysrakentamisessa käyttää hyväksi ja jatkojalostaa. Selvityksen tulisi tarkastella yksityiskohtaisemmin täydennysrakentamisen massoittelua ja korkeusasemaa suhteessa olemassa oleviin rakennuksiin ja kansirakenteeseen. Lisäksi tulee huomioida myös alueen vihersuunnittelu, kuten Katri Luostarisen ajanmukainen istutussuunnitelma ja Vuosaarentien puurivistö.

Säästöpoijulle tulee kohdentaa asemakaavassa rakennuksen arkkitehtonisen ja historiallisen integriteetin turvaava sr-2 suojelumerkintä.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö